

## ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МИСТЕЦЬКИХ ДИСЦИПЛІН: ПРОБЛЕМИ ТА ПРІОРИТЕТИ

(Сергієнко С. М., кандидатка педагогічних наук, доцентка)

Бердянський державний педагогічний університет, м. Бердянськ, Україна

Якісна професійна підготовка майбутніх вчителів мистецьких дисциплін закладає фундамент культурно-естетичного виховання молоді в умовах освітнього процесу. Компетентний молодий спеціаліст, сповнений амбітними цілями та творчими ідеями стане незамінним провідником школярів у світ мистецтва. Саме тому проблема підготовки майбутніх учителів мистецьких дисциплін не втрачає своєї актуальності, а й загострюється в складних умовах сьогодення.

Удосконалення процесу підготовки спеціалістів мистецького напрямку у закладах вищої освіти розглядається з позиції різних концепцій. Так у розрізі національної парадигми в умовах постійного оновлення змісту мистецької освіти у вищій школі Г. М. Падалка підкреслює, що розвиток ціннісних орієнтацій майбутніх фахівців неможливий без глибокого усвідомлення студентами національних витоків мистецтва. Акцент на гуманістичні орієнтири у підготовці фахівців мистецької галузі роблять такі вітчизняні вчені як І. Бех, І. Зязюн, Є. Бандаревська, Є. Шиянов, В. Шульгіна та ін [3].

Аналіз провідних досліджень в галузі підготовки майбутніх фахівців мистецького напрямку дозволяє виділити основні принципи, які розкривають основи формування майстерності майбутніх учителів музики, а саме:

- принцип активної творчої ініціативи майбутніх фахівців шляхом реалізації власної моделі художніх цінностей;
- принцип цілісності змісту та форми в інтерпретації музичних творів;
- принцип колегіальності у вирішенні художньо-творчих завдань [1].

Дотримання даних принципів підготовки майбутніх фахівців мистецької сфери сприяє активізації внутрішнього потенціалу студентів шляхом одночасного залучення мотиваційно-цільової сфери, здібностей, вольових якостей, самосвідомості та групового залучення до творчої діяльності.

Важливим моментом у підготовці майбутніх учителів є дотримання компетентнісного підходу у навчанні. Базові поняття та фундаментальні принципи даного підходу у своїх дослідженнях розкривають провідні українські педагоги (Н. Бібік, О. Савченко, Н. Кузьміна, О. Овчарук, та ін.).

В структурі компетентностей майбутніх фахівців мистецької галузі вчені виокремлюють загальнопедагогічні та предметні компетентності. Характеризуючи предметні компетентності мистецького напрямку підготовки як провідні варто виділити такі:

- здатність вільно оперувати мистецькими знаннями;
- уміння застосовувати наявні знання мобільно і з урахуванням контексту конкретного музичного твору;
- здатність проводити художні паралелі між різними видами мистецтва загалом й стильовими напрямами та жанрами музики зокрема;

- здатність відтворювати об'єктивний зміст твору і виражати суб'єктивне ставлення до музики;
- здатність дотримуватися стильових засад виконавства;
- вміння втілювати власний артистичний інтерпретаційний задум в реальному звучанні;
- вміння добирати педагогічно доцільний репертуар;
- спроможність визначати освітній потенціал музичного твору, передбачати та долати труднощі в роботі з дітьми;
- уміння захоплювати учнів власним виконанням музичних творів і розширювати мистецький кругозір учнів цікавими та змістовними словесними поясненнями [2].

Формування зазначених вище компетентностей передбачає організацію освітньої діяльності студентів з відповідністю новітнім педагогічним, інформаційним та технологічним системам. Навчання має бути спрямованим на розвиток музично-творчих якостей майбутніх педагогів, що досягається шляхом створення умов для творчого розвитку та самореалізації (залучення до творчої діяльності, звітні концерти, сольні та колективні виступи, створення власного творчого портфоліо) [4].

Не менш важливим компонентом фахової підготовки є опанування сучасних форм, методів та технологій педагогічної діяльності з урахуванням специфіки мистецького напрямку. Майбутні вчителі мають усвідомлювати, що дисципліни мистецького напрямку є механізмом естетичного, соціокультурного, особистісного розвитку, вони сприяють формуванню національної ідентичності, розвивають емпатію та толерантність. Саме тому здійснюючи професійну підготовку майбутніх учителів мистецтва важливо не лише «навчити вчити», а й мотивувати учнів до пізнання та самоосвіти, спонукати їх до власної творчості, до реалізації себе крізь призму мистецтва.

#### **ЛІТЕРАТУРА**

1. Воевідко Л. М. Компоненти фахової підготовки студентів мистецьких спеціальностей. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. 2015. Вип. 18. С. 326-331.
2. Гаврілова Л. Г. Професійна компетентність майбутніх учителів музики як педагогічний феномен. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. 2017. №2 (77). URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/domtp\\_2017\\_2\\_11](http://nbuv.gov.ua/UJRN/domtp_2017_2_11) (дата звернення: 20.03.2023)
3. Галузьяк В. М. Підготовка майбутніх учителів у контексті особистісно зорієнтованого підходу. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія*. Вип. 42. Ч.2. Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2014. С. 162-169.
4. Фрицюк В. А. Готовність до професійного саморозвитку майбутнього вчителя: навчально-методичний посібник. Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2016. 175 с.